

Disponibel indkomst

Disponibel indkomst anvendes hovedsageligt som et mål for personers eller familiers forbrugsmuligheder. Den disponible indkomst er det beløb en person eller familie har til boligudgifter, forbrug eller opsparing, når skatter og renter er betalt.

Ulighed i indkomster

Familiernes disponible indkomst bruges blandt andet til måling af indkomstulighed. Når uligheden beregnes ækvivaleres indkomsten således, at forbrugsmuligheder for familier af forskellig størrelse bedre kan sammenlignes. Læs mere om [Ækvivaleret disponible indkomst](#) og [Indkomstulighed](#).

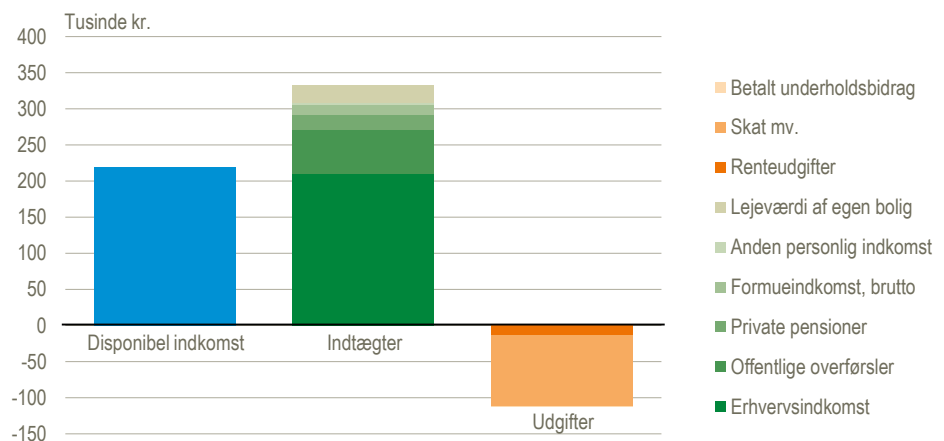
Opdeling i statistikbanken

For at beregne *disponibel indkomst* finder man summen af [erhvervsindkomst](#), [offentlige overførsler](#), [private pensioner](#), [formueindkomst](#) samt anden personlig indkomst. Alle disse indkomster er før skat. Dernæst trækkes [skatter](#), [renteudgifter](#) og [underholdsbidrag](#) fra og [lejeværdi af egen bolig](#) lægges til.

Nedenfor er vist et eksempel, der illustrerer sammensætningen af *disponibel indkomst*. De til enhver tid nyeste tal samt længere tidsserier kan findes i [statistikbanken](#).

Tabel 1 **Disponibel indkomst – gennemsnit for personer over 14 år, 2015**

	kr.
+ Erhvervsindkomst	210.232
+ Offentlige overførsler	61.396
+ Private pensioner	20.520
+ Formueindkomst, brutto	13.557
+ Anden personlig indkomst	2.437
+ Lejeværdi af egen bolig	24.466
- Renteudgifter	12.532
- Skat mv.	99.259
- Betalt underholdsbidrag	634
= Disponibel indkomst	220.185

Kilde: www.statistikbanken.dk/indkp111

<i>Hvornår er en indkomst disponibel?</i>	Indkomster betragtes som disponible, hvis personen eller familien i et eller andet omfang har haft rådighed over indkomsten med mulighed for at bruge pengene til enten forbrug eller opsparing.
<i>Faste udgifter fratrækkes ikke</i>	Boligudgifter, A-kasse- og fagforeningskontingenter, transport, licens mv. fratrækkes ikke i den disponible indkomst, da alle i en vis udstrækning selv kan bestemme, omfanget af disse udgifter.
<i>Lån og afdrag</i>	Optagelse af lån betragtes ikke som en indkomst, ligesom afdrag på lån ikke fratrækkes i den disponible indkomst.
<i>Indkomster indgår én gang</i>	Danmarks Statistik søger overordnet at sikre, at alle indkomster kun indgår én gang over et livsforløb, og at de så vidt muligt indgår første gang pengene er til rådighed. For eksempel indgår obligatoriske arbejdsmarkedspensioner først, når pensionen udbetales, mens private frivillige pensionsopsparinger medtages, når de indbetales.
<i>Indkomst indgår det år, den er tjent</i>	Nogle selvstændige vælger via virksomhedsordningen at vente med at få udbetalt en del eller hele overskuddet i deres virksomhed. I Danmarks Statistiks opgørelser indgår indkomsten for selvstændige dog altid i det år, den er tjent. Læs mere i papiret om erhvervsindkomster .
<i>Indkomster der mangler i opgørelsen</i>	Danmarks Statistiks opgørelse giver ikke et komplet billede af den disponible indkomst. Følgende er ikke en del af opgørelsen af disponibel indkomst: <ul style="list-style-type: none"> • Indkomster fra sort arbejde • Arv, gaver og økonomisk hjælp fra familiemedlemmer • Lotterigevinster • Forsikringsudbetalinger • Arbejdsgiveradministrerede pensionsbidrag • Afkast på frivilligt indbetalte pensionsordninger • Hævede kapitalpensioner og andre pensioner hævet i utide • Tilskud til medicin, tandlæge, fysioterapi mm. • Avancer på boliger som følge af prisstigninger og -fald
<i>Ejendomsskat og ejendomsværdiskat</i>	Ejendomsskat (grundskyld) fratrækkes ikke indkomsten i beregningen af den disponible indkomst, da den for lejere opkræves over huslejen, og det derved ikke er en direkte skat for alle. I en del tabeller såvel som i indkomstregistret indgår ejendomsskatterne separat. Brugere kan således trække denne udgift fra den disponible indkomst, hvis det findes relevant. Ejendomsværdiskat er derimod en indkomstskat og indgår i de skatter , som fratrækkes indkomsten i opgørelsen af den disponible indkomst.
<i>Dokumentation</i>	Dokumentation til forskere og brugere af mikrodata